

УДК 675.026

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ФАРБУВАННІ ХУТРА

Студ. С.М. Коцан, гр. БШХ-14

Науковий керівник доц. О.А. Охмат

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Хутро – це особливий матеріал, вироби з якого впродовж кількох сезонів служать своїм власникам. На жаль, трапляється так, що при дії сонячних променів, підвищеної вологості повітря та інших зовнішніх факторів хутро втрачає свій природний колір. До того ж, вимоги до кольору виробів з натурального хутра кожного року змінюються, як і до художнього оформлення та стану волосяного покриву хутрових шкурок виробу. Відповідно до тенденцій моди, останнім часом виробники хутра використовують різноманітні способи фарбування волосяного покриву. Мета даного дослідження – систематизація наявних новітніх технологій фарбування волосяного покриву хутрових шкурок. Завдання роботи полягає у вивченні теоретичних принципів застосування новітніх технологій у фарбуванні хутра.

Об'єкт та предмет дослідження. В даній роботі об'єктом дослідження є отримання різноманітних ефектів на волосяному покриві хутрових шкурок при їх фарбуванні. Предмет дослідження включає різні техніки фарбування волосяного покриву хутрових шкурок.

Методи та засоби дослідження. В представленій роботі використано прийоми добору та узагальнення інформації щодо асортименту способів фарбування хутра, які дозволяють надати йому ефектного вигляду.

Наукова новизна та практичне значення отриманих досліджень. Ще кілька десятиліть тому уявити собі такі сміливі кольори хутра як сьогодні навряд чи було можливим. Природна кольорова гама хутрових шкурок пастельна і стримана. «Вибухові» тенденції сучасної кольорової гами натурального хутра реалізуються завдяки сучасним технологіям і широкому асортименту синтетичних барвників. Сьогодні натуральне хутро можна забарвити практично в будь-який колір завдяки використанню барвників різних класів як індивідуально, так і в суміші з барвниками інших кольорів [1]. Наукова новизна роботи полягає в опрацюванні та аналізі новітніх технологій фарбування хутра. Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці рекомендацій щодо використання технологій фарбування хутра.

Результати дослідження. Хутро зі стійким до різноманітних зовнішніх впливів забарвленням можна отримати в процесі обробки шкурок за спеціальною технологією. Для хутрових підприємств, на відміну від «домашнього» виробництва, характерне використання спеціального оснащення для власне фарбування та створення бажаних художніх ефектів (наприклад, автоматичні щітки і пульверизатори) [1].

Одним із шляхів розширення асортименту хутрового напівфабрикату є фарбування волосяного покриву в поєднанні з відбілюванням. Для отримання так званого ефекту «Snow Top» волосяний покрив хутрової шкурки фарбується спеціальною серією барвників, які здатні руйнуватися на волокні (витравлятися) за певних умов. За своєю природою – це дисперсні, кислотні та активні барвники. Головна їх особливість – здатність до руйнування під дією відновників у кислому середовищі. Механізм руйнування барвників передбачає відновлення азогрупи, внаслідок чого хромофорна система порушується і забарвлення зникає: $R-N=N-R_1 \rightarrow RNH_2 + R_1NH_2$. Хутрові шкурки фарбують у необхідний колір, а після сушіння та гладіння на волосяний покрив наносять розпиленням або щіткою знебарвлювальний розчин. Після

чого волосяний покрив обробляють парою, під дією якої в кислому середовищі проходить руйнування барвника, а кінці остьового волосу знебарвлюються. Таким же способом можна отримати ефекти дво- та трикольного забарвлення (Multicolor), або так званий ефект «Brisa» [2]. Таку технологію застосовують для фарбування шкурок норки, песця, звичайної, сріблясто-чорної та чорно-бурої лисиці, єнота, кролика.

Фарбування або навпаки висвітлення хребтової частини хутрової шкурки – ще одна популярна сьогодні технологія. В даному випадку обробці піддаються окремі ділянки шкурок від голови до хвоста, на які пульверизатором або щітками наносяться шари розчину барвника. Ширина фарбованої смуги і насиченість відтінків визначаються швидкістю роботи пульверизатора та інтенсивністю розпилення розчину барвника. Іноді, для створення білого хребта у пофарбованої чорної норки або для усунення дефектів природного забарвлення на хутрових шкурках такий спосіб фарбування застосовують в поєднанні з відбілюванням.

Фарбування сьогодні можуть також поєднувати з фігурною стрижкою волосяного покриву хутрової шкурки. Операція декоративної стрижки включає в себе однорідне та неоднорідне вистригання остьового волосу і частково пухового. Стрижка здійснюється паралельними лініями в декількох напрямках. Потім вистрижені ділянки відбілюються або фарбуються в контрастні кольори. Найчастіше таку технологію застосовують для шкурок норки, бобра, видри і кролика [1].

Ще одним перспективним напрямом розширення асортименту фарбованого хутрового напівфабрикату є флуоресцентне фарбування. Флуоресцентні барвники дозволяють отримувати на волосяному покриві незвичайне яскраве забарвлення всіх кольорів райдуги з характерним оптичним ефектом. Цей ефект створюється завдяки здатності флуоресцентних барвників до поглинання світлових променів не тільки у видимій, але й в ультрафіолетовій області спектра.

При обробці довгошерстих видів хутра, що мають зонарне забарвлення волосяного покриву (наприклад, єнот, сріблясто-чорна лисиця), використовують тонувальні барвники. З їх допомогою підкреслюють контраст між срібним кільцем та темним кольором волосу, а також посилюють ефект «сріблястості». Тонувальні барвники використовують не на стадії фарбування, а при вичинці хутрових шкурок (на пікельній або дубильній ванні) [2].

Висновки. Новітні тенденції фарбування хутра дозволяють красиво тонувати хутро, фарбувати його в один або кілька кольорів одночасно, або надавати йому оригінальних відтінків з красивими переливами, що нітрохи не відображається на експлуатаційних властивостях як самого волосяного покриву шкурки, так і її шкірної тканини. Фарбоване хутро виглядає надзвичайно яскраво, ефектно, а в поєднанні з сучасними кушнірськими прийомами – модно.

Ключові слова: хутрова шкурка, волосяний покрив, способи фарбування, барвники.

ЛІТЕРАТУРА

1. Технология окрашивания меха: преимущества и недостатки: [Электронный ресурс] – Режим доступа к инф.: <http://modafurs.ru/tehnologiya-okrashivaniya-meha/>
2. Хімія і технологія шкіри і хутра: [Електронний ресурс] – Режим доступу до інф.: https://msnp.knutd.edu.ua/pluginfile.php/86025/mod_resource/content/4/%D0%9A%D0%9B2017%D1%85%D1%82%D1%88%D1%85.pdf
3. Данилкович А.Г. Сучасне виробництво хутра: навчальний посібник / Данилкович А.Г., Ліщук В.І., Стрембулевич Л.В. – К. : Фенікс, 2015. – 320 с.